

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NEPŘÍMÁ ŘEČ (REPORTED SPEECH)

Nepřímá řeč je reprodukce přímého sdělení nebo přímé otázky po slovesech *say, tell* (říci), *ask* (ptát se), *answer, reply* (odpovědět), *announce, report* (oznámit), *write* (psát), *read* (číst), *want to know* (chtít vědět), *know* (vědět), *learn* (dovédět se), *feel* (cítit), tj. po slovesech s významem mluvení, myšlení a vnímání. Věta vedlejší se připojí k větě řídící spojkou *that*, která se může vynechat (zejména v hovorové řeči). **Pořadí slov v nepřímé otázce** je stejné jako ve větě oznamovací, tj. bez inverze a bez pomocného slovesa: *He often asks how you are.* (Často se ptá, jak se máš.)

Posuny časů

Je-li sloveso v hlavní větě v minulém nebo předminulém čase nebo v kondicionálu, posouvají se časy v nepřímé řeči, tj. ve vedlejší větě, podle pravidel o souslednosti časů takto:

Přítomný čas

He said: "I live in Prague."

se mění v

He asked me: "Are you ready?"

minulý:

He said he lived in Prague.

Řekl, že bydlí v Praze.

He asked me if/whether I was ready.

Zeptal se mě, jestli jsem připraven.

Minulý a předpřítomný čas

He said: "I lived in Prague."

He said: "I have lived in Prague."

He asked me: "How did you do it?"

se mění v

předminulý:

He said he had lived in Prague.

Řekl, že bydlel v Praze.

He asked me how I had done it.

Zeptal se mě, jak jsem to udělala.

Budoucí čas

He said: "I'll live in Prague."

se mění v

He asked me: "Will you be ready?"

přítomný kondicionál:

He said he would live in Prague.

Řekl, že bude bydlet v Praze.

He asked me if/whether I'd be ready.

Zeptal se mě, jestli budu připraven.

Rozkaz se uvádí slovy *ask, tell, order* spod. a mění se v

He said to him: "Help John."

He said to her: "Stay here."

He said to me: "Don't do it."

infinitiv:

He told him to help John.

Řekl mu, aby pomohl Johnovi.

He asked her to stay here.

Požádal ji, aby tu zůstala.

He told me not to do it.

Žádal mě, abych to nedělal.

K časovému posunu nedochází:

1. Minulý čas se nemění v předminulý, je-li udána **přesná doba v minulosti** příslovečným určením času nebo vedlejší časovou větou:

He said: "I lived here in 1970."

He said: "I lived here when it was still a small town."

He said he lived here in 1970.

Řekl, že tu bydlel v roce 1970.

He said he lived here when it was still a small town.

Řekl, že tu bydlel, když to ještě bylo malé město.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Vyjádření **obecně platné pravdy** přítomným časem rovněž nepodléhá pravidlu o souslednosti:

We learnt that two and two are four.

*He didn't believe that Prague is nearer to Trieste
than to Košice.*

Učili jsme se, že $2 + 2 = 4$.

Nevěřil, že Praha je blíže Terstu než
Košicím.

3. **Must** zůstává beze změny, vyjadřuje-li trvalou nutnost nebo zákaz. Opis s *have to* se ale mění:

He said: "You must not smoke."

He said: "I must go back."

He said that I must not smoke.

Řekl, že nesmím kouřit.

He said that he had to go back.

Řekl, že se musí vrátit.

4. **Kondicionál** a výrazy ***had better*** a ***used to*** se nemění:

He said: "John would help you."

He said John would help you.

Řekl, že John by ti pomohl.

Při změně řeči přímé v nepřímou se mění i **určení času a místa**, a také **zájmeno podmětu**, např.:

here – there

this – that

now – then

yesterday – the day before

last year – the year before

tomorrow – the next day

today – that day

next year / week – the following year / week

he said: "I...." – he said he....

He said: "I was here, in this house, yesterday."

*He said he had been there, in that house,
the day before.*

Řekl, že byl tady / tam v tom domě včera
/ den předtím.

V nepřímé řeči můžeme použít slovesa ***say*** a ***tell***. Za *te* vždy dáváme osobní zájmeno nebo jméno jako předmět:

"I am hungry."

Harry told me he was hungry.

Harry told Sally he was hungry.

Za *say* nikdy nedáváme životný předmět ve 3. pádě:

"I'm happy."

Harry said he was happy.